

Spis treści

Przedmowa	XVII
Wykaz skrótów	XXI
Wykaz aktów prawnych	XXV
Wykaz literatury	XXIX
Wykaz orzecznictwa	XXXVII
Rozdział I. Teoria reklamy	1
§ 1. Historia reklamy – wzmianka	1
I. Początki reklamy na świecie	1
II. Początki reklamy w Polsce	3
III. Reklama obecnie	6
§ 2. Pojęcie reklamy	7
I. Znaczenie językowe pojęcia	7
II. Definicje wypracowane przez doktrynę	8
§ 3. Znaczenie reklamy w działalności gospodarczej	11
§ 4. Inne rodzaje działań marketingowych	14
§ 5. Rozróżnienie pomiędzy reklamą a informacją	16
Rozdział II. Regulacje prawne dotyczące reklamy	21
§ 1. Źródła prawa reklamy	21
I. Prawo międzynarodowe	21
II. Prawo unijne	23
III. Prawo polskie	25
§ 2. Ograniczenia swobody reklamy na przykładzie wybranych grup produktów	30
I. Ograniczenia związane z reklamą alkoholu – jako przykład regulacji reklamy produktu	33
1. Reklama alkoholu w prawie Unii Europejskiej	33
2. Reklama alkoholu w prawie polskim	35
II. Ograniczenia związane z reklamą usług świadczonych przez lekarzy – jako przykład regulacji reklamy usług	38
§ 3. Skuteczność zakazów reklamy produktów w odniesieniu do zakładanych celów	45
Rozdział III. Reklama aptek i ich działalności	49
§ 1. Geneza wprowadzenia zakazu reklamy aptek i ich działalności	49

I. Częściowy zakaz reklamy działalności aptek	49
II. Całkowity zakaz reklamy aptek i ich działalności	52
§ 2. Brak definicji pojęcia reklama aptek i punktów aptecznych oraz ich działalności	56
I. Uwagi ogólne	56
II. Próby definiowania pojęcia reklamy aptek i ich działalności przez doktrynę	63
§ 3. Odbiorca reklamy	64
§ 4. Kodeks Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej	67
Rozdział IV. Praktyczne aspekty zakazu reklamy aptek	71
§ 1. Postępowanie w przedmiocie naruszenia art. 94a PrFarm	71
§ 2. Praktyka przestrzegania częściowego zakazu reklamy działalności aptek	74
§ 3. Definiowanie pojęcia reklamy aptek i ich działalności przez wojewódzkich inspektorów farmaceutycznych	78
§ 4. Praktyka przestrzegania całkowitego zakazu reklamy aptek i ich działalności	85
I. Wybór orzecznictwa wojewódzkich inspektorów farmaceutycznych oraz Głównego Inspektora Farmaceutycznego w przedmiocie naruszenia art. 94a PrFarm	86
1. Gazetki reklamowe i ulotki	87
A. Decyzja Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Gdańsku z 18.4.2012 r., WIF-GD.8523.7.2012	87
B. Decyzja Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Olsztynie z 30.5.2012 r., Nr zanonimizowany	87
C. Decyzja Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 13.8.2012 r., Nr zanonimizowany	88
D. Decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 23.4.2013 r., FA.KR-11.8523.57.2012	88
E. Decyzja Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Kielcach z 26.4.2013 r., WIF-KI-WSN.8523.42.2012	89
F. Decyzja Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Rzeszowie z 14.8.2013 r., FARZ-DA.8523.24.2013	89

Spis treści

G. Decyzja Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Poznaniu z 14.10.2013 r., Nr zanonimizowany	90
H. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 29.1.2014 r., WIF-WR-I.8523.19.2012	90
I. Decyzja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie z 10.2.2014 r., WIF.WA.II.8523.1.31.2013.RK	91
J. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach z 11.2.2014 r., DNAiH.8523.318.2012	91
K. Decyzja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie z 17.4.2014 r., WIF.WA.II.8523.1.41.2014.RK	93
L. Decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Krakowie z 9.6.2014 r., FAKR-II.8523.58.2014	93
M. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach z 2.7.2014 r., DNAiH.8523.15.2014	94
N. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach z 18.8.2014 r., DNAiH.8523.36.2014	94
O. Decyzja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie z 7.11.2014 r., WIF.WA.II.8523.1.61.2014.RK	95
P. Decyzja Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Kielcach z 27.11.2014 r., WIF-KI-WSN.8523.15.2014	96
Q. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 30.1.2015 r., WIF-WR-I.8523.70.2014	96
R. Decyzja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie z 23.7.2015 r., WIF.WA.II.8523.1.13.2015.PP	97
S. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 19.10.2015 r., WIF-WR-I.8523.31.2015	98
T. Decyzja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie z 5.11.2015 r., WIF.WA.II.8523.1.40.2015.PP	99

Spis treści

U. Decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Krakowie z 22.12.2015 r., FAKR-I.8521.3.15.2015	100
W. Decyzja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie z 23.12.2015 r., WIF.WA.II.8523.1.36.2015.PP	100
X. Decyzja Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 8.2.2016 r., OWIF.85.23.1.34.2015	100
Y. Decyzja Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Poznaniu z 22.2.2016 r., WIFPON.85221.25.2015	102
Z. Decyzja Głównego Inspektora Farmaceutycznego, dane zanonimizowane	102
2. Karty rabatowe, karty pacjenta, kupony rabatowe, ubezpieczenie lekowe	103
A. Decyzja Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Poznaniu z 13.11.2014 r., Nr zanonimizowany	103
B. Decyzja Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Kielcach z 15.12.2014 r., WIF-KI-WSN.8523.32.2014	103
C. Decyzja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie z 2.2.2015 r., WIF.WA.II.8523.1.53.2014.UR	104
D. Decyzja Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Gorzowie Wielkopolskim z 15.9.2015 r., WIFG.8523.2.21.2012	104
E. Decyzja Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 24.2.2016 r., OWIF.8521.1.37.2015.BGA	104
F. Decyzja Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Poznaniu z 23.8.2016 r., Nr zanonimizowany	105
3. Artykuły w prasie dotyczące aptek	106
A. Decyzja Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Bydgoszczy z 14.2.2013 r., WIF.BY-KK.8522.305.2012	106
B. Decyzja Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Bydgoszczy z 18.5.2016 r., WIF.BY.8523.2.3.2016	106
4. Wyciąg z listy cenowej	106

Spis treści

A. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 5.4.2012 r., WIF.WR.I.8523.12.2012	106
B. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 6.11.2014 r., WIF-WR-I.8523.6.2012	107
C. Decyzja Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 19.3.2015 r., OWIF.8523.1.3.2015.BGA	108
D. Decyzja Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 5.1.2016 r., OWIF.8523.1.30.2015	108
E. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 12.2.2016 r., DNA.8523.63.2015 .	109
F. Decyzja Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 17.2.2016 r., OWIF.8523.1.33.2015	110
G. Decyzja Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Bydgoszczy z 1.3.2016 r., WIF.BY-KK.8523.2.1.2015	110
H. Decyzja Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Bydgoszczy z 3.8.2016 r., WIF.BY.8523.2.19.2015	111
5. Gadzety reklamowe	112
A. Decyzja Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 20.12.2012 r., LU-A.8523.43.2012	112
B. Decyzja Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Szczecinie z 25.3.2013 r., FASZ.8523.1.3.2013.KP	113
C. Decyzja Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Gorzowie Wielkopolskim z 15.2.2016 r., WIFG.8523.2.5.2014	114
6. Plakaty i banery	114
A. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach z 4.4.2012 r., WIF.KA.8523.7.2012	114
B. Decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Krakowie z 7.4.2014 r., FAKR-II.8523.44.2013	115

Spis treści

C. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 6.5.2014 r., WIF-WR-I.8523.34.2014	115
D. Decyzja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie z 30.7.2014 r., WIF.WA.II.8523.1.52.2014.RK	116
E. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 18.8.2014 r., DNAiH.8523.37.2014	116
F. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 27.8.2014 r., WIF-WR-I.8523.48.2014	117
G. Decyzja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie z 30.9.2014 r., WIF.WA.II.8523.1.68.2014.RK	117
H. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 8.10.2014 r., WIF-WR-I.8523.72.2014	118
I. Decyzja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie z 22.10.2014 r., WIF.WA.II.8523.1.64.2014.RK	119
J. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 29.1.2015 r., WIF-WR-I.8523.91.2014	119
K. Decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Krakowie z 29.1.2015 r., FAKR-III.8521.1.30.2014	120
L. Decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Krakowie z 23.4.2015 r., FA.KR.-II.8523.86.2014	120
M. Decyzja Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Rzeszowie z 20.1.2016 r., FARZ-DA.8523.24.2015	121
N. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 26.1.2016 r., WIF-WR-I.8523.52.2015	122
O. Decyzja Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Rzeszowie z 4.2.2016 r., FARZ-DA.8523.42.2015	122
P. Decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Krakowie z 30.3.2016 r., FAKR-IV.8521.1.30.2015	122

Q. Decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Krakowie z 9.5.2016 r., FA.KR.III.8521.1.23.2015	123
R. Decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Krakowie z 30.5.2016 r., FAKR-III.8521.1.9.2016	124
S. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach z 31.5.2016 r., DNA.8513.25.2016	124
T. Decyzja Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego OWIF.8521.1.9.2012, data zanonimizowana	125
U. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego DNAiH.8523.11.2014, data decyzji zanonimizowana	125
7. Karty płatnicze i bony Sodexo	126
A. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach z 21.8.2012 r., WIF.KA.8523.94.2012	126
8. Programy lojalnościowe	127
A. Decyzja Małopolskiego Inspektora Farmaceutycznego w Krakowie z 4.7.2012 r., FA.KR.-II.8521.1.11.2012	127
B. Decyzja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Białymstoku z 9.7.2012 r., FAPO.B.8523.13.2012	127
C. Decyzja Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Poznaniu z 21.12.2012, Nr zanonimizowany	128
D. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 17.6.2013 r., WIF-WR-I.8523.20.2012	129
9. Reklama produktów leczniczych w aptekach	129
A. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 10.4.2014 r., WIF-WR-I.8523.90.2013	129
B. Decyzja Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 18.5.2015 r., OWIF.8521.1.6.2015	130
10. Inne działania marketingowe	130

Spis treści

A. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach z 20.1.2014 r., DNAiH.8523.162.2.2013	130
B. Decyzja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie z 17.4.2014 r., WIF.WA.II.8523.1.3.2014.RK	131
C. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach z 18.6.2014 r., DNAiH.8523.44.2014	132
D. Decyzja Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 22.7.2014 r., LU-A.8523.6.1.2014	133
E. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 25.11.2014 r., WIF-WR-I.8523.75.2014	133
F. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 26.4.2016 r., WIF-WR-I.8523.7.2016	134
G. Decyzja Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z 30.5.2016 r., FŁ.II.8523.1.2016 ...	135
H. Decyzja Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Gdańsku z 10.8.2016 r., WIF-GD.8523.1.5.2016	135
I. Decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach, DNA.8523.53.2015, data zanonimizowana	136
11. Budowanie pozytywnych skojarzeń z apteką	136
A. Decyzja Warmińsko-Mazurskiego Inspektora Farmaceutycznego w Olsztynie z 18.12.2013 r., Nr zanonimizowany	136
B. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 13.1.2014 r., WIF-WR-I.8523.80.2013	137
12. Ciężar dowodu i inne błędy proceduralne	137
A. Decyzja Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Rzeszowie z 14.6.2012 r., FARZ-DA-8523.16.2012	138
B. Decyzja Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z 9.1.2013 r., WIF-WR-I.8523.10.2012	139

C. Decyzja Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Gorzowie Wielkopolskim z 25.4.2013 r., Nr zanonimizowany	139
D. Decyzja Głównego Inspektora Farmaceutycznego z sierpnia 2012 r., dane zanonimizowane	140
§ 5. Podsumowanie przeglądu decyzji wydanych przez wojewódzkich inspektorów farmaceutycznych	140
§ 6. Wybór orzecznictwa sądów administracyjnych w zakresie zakazu reklamy aptek i ich działalności	141
I. Elementy reklamowe w nazwie apteki	145
II. Zmodyfikowane plakaty informacyjne	148
III. Programy lojalnościowe	150
1. „Program Opieki Farmaceutycznej” i „Program 60+”	152
2. Karty pacjenta	154
IV. Gazetki i ulotki reklamowe	157
V. Budowanie pozytywnych skojarzeń i zainteresowania apteką	158
VI. Reklama porównawcza	160
VII. Wyciąg z cennika	162
VIII. Orzeczenia uchylające decyzje organów nadzoru	164
IX. Bony Sodexo	165
X. Wnioski o skierowanie pytań prejudycjalnych do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	165
§ 7. Udział samorządu aptekarskiego w postępowaniach administracyjnych w przedmiocie naruszenia zakazu reklamy aptek i ich działalności	167
Rozdział V. Kontrowersje związane z zakazem reklamy aptek i ich działalności	175
§ 1. Ocena poprawności legislacyjnej wprowadzenia zakazu	175
I. Uwagi ogólne	175
II. Stanowisko Ministerstwa Zdrowia	176
§ 2. Ograniczenie związane z reklamą apteki i jej działalnością a swoboda działalności gospodarczej	177
I. Skarga SK 23/15	178
1. Pierwsze stanowisko Prokuratora Generalnego RP	180
2. Reakcje społeczne	183
3. Drugie stanowisko Prokuratora Generalnego RP	184
II. Skarga SK 11/16	185
§ 3. Skarga do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie reklamy Otwartych Funduszy Emerytalnych	188
I. Zarzuty	188
II. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego RP	189

Spis treści

§ 4. Skarga Konfederacji Lewiatan do Komisji Europejskiej	191
§ 5. Ubezpieczenia lekowe	196
§ 6. Zakaz reklamy aptek i ich działalności a Karta Dużej Rodziny	198
§ 7. Zakaz reklamy a apteki internetowe	201
I. Uwagi ogólne	201
II. Ocena zakazu reklamy aptek w literaturze prawniczej	202
§ 8. Unikatowy w skali świata charakter zakazu reklamy aptek i ich działalności	207
I. Rumunia	209
II. Kanada	210
Rozdział VI. Ocena regulacji i postulaty <i>de lege ferenda</i>	219
§ 1. Ocena zakazu reklamy aptek i ich działalności	219
I. Częściowy zakaz reklamy	219
II. Całkowity zakaz reklamy aptek i ich działalności oraz postulaty <i>de lege ferenda</i>	220
§ 2. Perspektywy nowelizacji art. 94a PrFarm	224
Podsumowanie	229
Indeks rzeczowy	235